

Tato práce se soustředí na srovnání Carnapova pojetí protokolárních vět a Quineova pojetí pozorovacích vět.

Carnapovy práce o protokolárních větách mají kořeny ve 30. letech 20. století. Jeho hlavní myšlenkou bylo provázání vědy se zkušeností a zprostředkování spojení mezi termíny různých vědeckých disciplín.

Některé z Carnapových myšlenek zpochybnil Otto Neurath. Ten s Carnapem sdílel fyzikalistický přístup, ale měl odlišný pohled na žádoucí rysy protokolárních vět. V rámci Carnapovy teorie měly protokolární věty odkazovat ke smyslovým charakteristikám fyzického světa. Toto pojetí protokolárních vět se inspirovalo zprávami fyziků či psychologů, ale protokolární věty v carnapovském smyslu mohly být vytvořeny i zvířaty či (pří)stroji.

Carnap původně předpokládal také existenci základních, nezpochybnitelných protokolárních vět, jež by měly poskytnout bezpečný základ pro výstavbu vědy. Neurathovy námitky proti takovému názoru přinutily Carnapa upravit jeho vlastní teorii. Carnap se také vzdal svých nadějí na úplnou verifikaci, ale stále doufal, že jeho teorie umožní potvrzení obecných tvrzení tvaru „Každé X je Y.“ s dostatečným stupněm jistoty.

Carnapova teorie musela čelit různým kritickým reakcím. Některé z nejvýznamnějších přinesli Popper, Kuhn, Sellars a Quine. Tato práce stručně pojednává o jejich námitkách.

Navzdory svým mnohým problémům by projekt Carnapa a dalších členů Vídeňského kruhu neměl být považován za naprosté selhání. Potřeba rozlišení mezi vědou a spekulativní filozofií zůstala dodnes aktuální. Carnapovo stanovisko bylo v tomto ohledu příliš radikální, ale ne zcela nemístné.

O několik desetiletí později Quine zaměřil svou pozornost na pozorovací věty. Jeho koncepce zachovává některé rysy pojetí pozorovacích a protokolárních vět v rámci Vídeňského kruhu, ale liší se v několika významných ohledech. Quine spojuje pozorovací věty s nervovými vstupy pozorovatele, což mu umožňuje soustředit se na skutečnou smyslovou evidenci spíše než na její reprezentaci v myslí subjektu. Pozorovací věty musejí být intersubjektivní a měly by vyvolat okamžitou reakci ve smyslu přijetí či popření.